

PŘEHLED VÝZKUMŮ

57-1

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 57
Volume 57

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Barbora Tesařová
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce Cover Photography	Zelená Hora (okr. Vyškov). Starobronzový kamenný segment. Zelená Hora (Vyškov District). Early Bronze Age stone segment.
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2016
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2016 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Obr. 18. Podivín. Pohled na příkop z mladší doby bronzové.

Abb. 18. Podivín. Graben aus dem Jungbronzezeit.

PODMOLÍ (OKR. ZNOJMO)

„Šobes“. Kultura středodunajských popelnicových polí. Výšinné sídliště. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Jihomoravské muzeum ve Znojmě.

Během letních měsíců roku 2015 proběhl zjišťovací záchraný archeologický výzkum na lokalitě Šobes v srdci Národního parku Podyjí (obr. 19). Výzkum byl vyvolán možnou realizací rekultivace části vinice, čímž by mohlo dojít k nenávratnému poškození téměř neporušené části známé lokality. Úkolem výzkumu bylo zjistit skladbu a mocnost jednotlivých vrstev a četnost archeologických situací, na základě čehož by pak bylo možné přijmout náležitá opatření k záchraně neporušených archeologických situací. Jedním z opatření by mohlo být opuštění od rekultivace či větší záchraný výzkum.

V prostoru dotčené části vinohradu byla zvolena 4 místa pro položení sond, která nám měla poskytnout přehled o profilu plochy (obr. 20). První sonda (S1) byla položena v nejvyšším místě dotčené plochy, kde již na první pohled vystupuje obnažené skalní podloží. I přes tuto skutečnost se na ploše 10,5 m² po odstranění drnové vrstvy podařily, vedle stop po novověké orbě, zachytit tři kúlové jamky datované do mladší či pozdní doby bronzové.

Sonda S2 byla položena v nejnižším místě svahu. Po odstranění ornice a vrstvy promíchané jak novověkými tak pravěkými nálezy byly zdokumentovány čistě pravěké kulturní vrstvy, které obsahovaly četné množství keramických střepů a několik kusů drobných bronzových nástrojů. Pod sídlištními vrstvami byly do skalnatého a písčitého podloží zahloubené převážně menší objekty kruhového půdorysu (celkem 16 objektů), které se v několika přípa-

dech vzájemně porušovaly. Nejzajímavější odkryté situace představovala destrukce kamenné pravěké zídky a pozůstatek otopného zařízení, tvořené vypálenou vrstvou jílu a několika vrstvami různě propáleného písku.

Sonda S3 byla položena zhruba uprostřed svahu. V severovýchodní části se pod drnovou vrstvou nacházela destrukce blíže nedatované destrukce kamenné zídky. V jihozápadní části sondy, směrem dolů po svahu, se mocnost vrstev zvětšovala a jejich skladba byla obdobná jako v případě sondy S2. Celkem bylo v této sondě zdokumentováno 24 objektů.

Poslední sonda S4 byla situována v západní části svahu na úrovni mezi sondami S2 a S3. Skladba vrstev byla obdobná jako v předchozích výkopech s tím, že v těchto místech bylo podloží v největší hloubce a bylo tvořeno převážně říčním pískem. Do písku bylo zahloubeno celkem 31 menších objektů, které lze snad interpretovat jako kúlové jámy. Ty byly kladeny hustě vedle sebe a v některých případech došlo k jejich vzájemnému porušení. Patrně nejzajímavějšími nálezy z této sondy je valoun surového jantaru a jedna celá menší nádobka bohatě zdobená vhloubenou výzdobou.

Závěrem bychom mohli konstatovat, že během záchraného archeologického výzkumu byla odkryta plocha o výměře 47,5 m² a zdokumentováno 74 zahloubených objektů. Spodní část hradiska, která je i přes intenzivní vinohradnickou činnost nejlépe dochovaná, patrně sloužila jako centrum běžného života. Nejvyšší partie ostrožny, kde probíhal výzkum v roce 2000 (Čižmář 2001) díky svému charakteru zřejmě sloužila jako poslední, těžko dobytelné útočiště. Během výzkumu v roce 2000 byl zjištěn požárový horizont, který měl fungování sídliště v závěru pozdní doby bronzové ukončit (Čižmář 2001; Čižmář 2006). Nicméně v námi zkoumaném prostoru se podobné stopy nezachovaly a zdá se, že byla požárem zasažena pouze tzv. akropole výšinného opevněného sídliště, zatímco ostatní partie nebyly požárem poničeny a následně fungovaly i ve starší době železné.

David Rožnovský

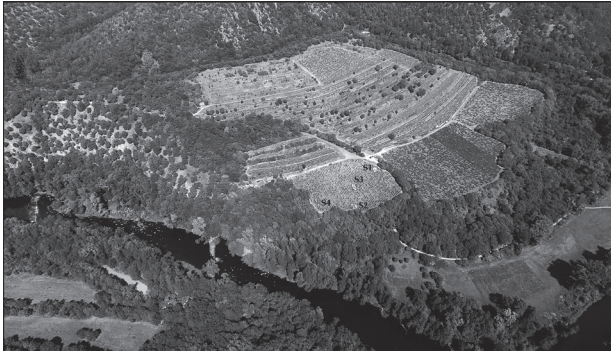
Literatura

Čižmář, Z. 2001: Podmolí (okr. Znojmo). *Přehled výzkumů* 42, 167–168.

Čižmář, Z. 2006: Podmolí. In: M. Čižmář, K. Geislerová: *Výzkumy – Ausgrabungen 1999–2004*. Brno: Ústav archeologické památkové péče, Brno, 204–246.

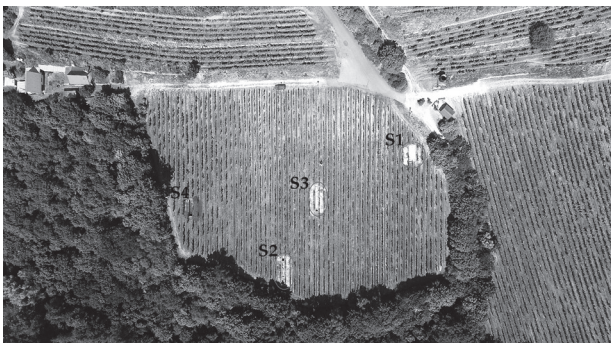
Resumé

Podmolí (Bez. Znojmo), „Šobes“. Mitteldonauländische Urnenfelderkultur. Höhensiedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 19. Podmolí-Šobes. Celkový pohled na lokalitu. Foto P. Faraga.

Abb. 19. Podmolí-Šobes. Gesamtanblick. Foto P. Faraga.

Obr. 20. Podmolí-Šobes. Zájmová plocha výzkumu. Foto P. Faraga.

Abb. 20. Podmolí-Šobes. Forschungsfläche. Foto P. Faraga.

PODOLÍ (K. Ú. PODOLÍ U BRNA, OKR. BRNO-VENKOV)

„Nad Výhonem“. Mladší doba bronzová. Sídliště. Záchranný výzkum.

V průběhu výzkumu blízkého paleolitického sídliště v poloze Brno-Líšeň – Hrubé Podsedky (viz oddíl Paleolit) bylo archeology zjištěno narušení pravěké zásobní jámy při hloubení studny u domu č. p. 454 v nově budované ulici Nad Výhonem na katastru sousední obce Podolí (obr. 21). Souřadnice lokality jsou: 49.1911411N, 16.7150417E.

V rámci záchranného archeologického výzkumu došlo k začištění profilu a k dokumentaci tvaru a rozměrů zásobní jámy. Vzhledem k okolnostem nálezu nemohlo dojít k prozkoumání celého obsahu zásobní jámy. Část výplně objektu, která byla odebrána při začišťování profilu, byla proplavena na sítech o průměru ok 3 mm. Plo-

ché dno zásobní jámy kónického tvaru se nacházelo asi 150 cm pod povrchem, průměr zásobní jámy u dna byl asi 2 m (obr. 22).

Prozkoumaná část výplně objektu obsahovala četné zlomky mazanice, 22 keramických střepů, zlomky ulit plžů, jeden zlomek rohovcového úštěpu, dva zlomky zrnotěrek nebo podložek a tři valouny, které zřejmě sloužily jako drtiče. Nalezená keramika byla značně fragmentární, větších rozměrů byl pouze střep z výduti zásobnice s povrchem zdobeným prstováním. Některé menší střepy byly tuhované. Na základě keramiky bylo možné nalezený objekt datovat do velatické fáze kultury středodunajských popelnicových polí. Za konzultaci týkající se datování zde nalezených artefaktů děkuji Kláře Šabatové z Ústavu archeologie a muzeologie FF MU v Brně.

Nález zásobní jámy dokládá existenci sídliště z mladší doby bronzové v bezprostředním okolí, které bylo ovšem zřejmě z větší části zničeno výstavbou nových rodinných domů v ulici Nad Výhonem. K výstavbě zde dochází již od roku 2010, kdy zde došlo ke zničení cenné paleolitické lokality datované do aurignacienu (Škrdla *et al.* 2011). Od té doby zde bylo postaveno asi 30 rodinných domů bez provedení jakéhokoliv systematického záchranného archeologického výzkumu. Náhodné nálezy přitom svědčí o tom, že se jedná o polohu opakovaně osídlovanou od mladého paleolitu až po současnost. Tato lokalita se tak společně s dalšími příklady (např. nedávné zničení lokality z doby halštatské a římské u Měnína) stává dalším důkazem nefunkčnosti archeologické památkové péče na území České republiky.

Ondřej Mlejnek

Literatura

Škrdla, P., Matějec, P., Tostevin, G., Rychtaříková, T., Hladilová, Š. 2011: Brno (k. ú. Líšeň, okr. Brno-město). *Přehled výzkumů* 52(1), 140–143.

Resumé

Podolí (Podolí u Brna Cad., Brno-venkov Dist.), „Nad výhonem“. A storage pit dated to the Velatice phase of the Middle-Danube Urnfield culture (1300 – 1000 BC) was documented during a salvage excavation in Podolí near Brno. This finding proves an existence of a Bronze Age settlement in this area, which was probably destroyed during a construction of new family houses. It is another example of inefficiency of the archaeological heritage care in the Czech Republic.